

Alajärven seurakunta

Talousarvio 2025

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2025–2027

Sisällys

I	Yleisperustelut	2
1	Yleiskatsaus.....	2
1.1	Yleinen talouden kehitys.....	2
1.2	Seurakuntatalouksien talouden kehitys	3
1.3	Seurakunnan toiminnan ja talouden katsaus.....	3
1.4	Arvio tulevasta kehityksestä.....	6
1.5	Seurakunnan painopistealueet vuonna 2024	7
1.6	Henkilöstö.....	9
1.7	Talousarvion rakenne.....	11
1.8	Talousarvion sitovuus	11
1.9.	Seurakunnan hankintaohje.....	12
1.10.	Talousarviossa myönnettävät avustukset.....	13
II	Käyttötalousosa	14
2	Perustelut.....	14
2.1	Hallinto (pl 1)	14
2.2	Seurakunnallinen toiminta (pl 2).....	16
2.3	Hautaustoimi (pl 4)	27
2.4	Kiinteistötoimi (pl 5)	28
III	Tuloslaskelmaosa.....	30
3.1	Perustelut	30
3.2	Tuloslaskelmat.....	31
IV	Investointiosa.....	33
4.1	Perustelut	33
4.2	Investointiosa hankkeittain	33
V	Rahoitusosa	34
VI	Yhteenvetotaulukko	35

I Yleisperustelut

Alajärven seurakunnan toiminta toteutuu neljällä alueella Alajärvellä, Lappajärvellä, Lehtimäellä ja Vimpelissä. Näin kaikkien alueiden seurakuntalaisille luodaan osallistumismahdollisuuksia ja seurakunta on läsnä alueen asukkaiden elämässä.

Perustoiminnot kuten Jumalanpalvelukset ja kirkolliset toimitukset ja eri työalojen työ turvataan kaikilla alueilla. Hallintoa ja työorganisaatiota on kehitettävä niin että seurakunnan perustehtävää pystytään niillä toteuttamaan. Työalapohjaisen työorganisaation rinnalla tuetaan alueiden toimintaryhmiä ja niiden kautta tapahtuvaa seurakuntalaisten osallistumista seurakunnan työhön. Näin Alajärven seurakunnan jokainen kirkko lähialueineen voi olla luonteeltaan toiminnallinen, jumalanpalveluselämän ja seurakuntaelämän perusyksikkö sekä seurakuntalaisuuden toteutumisen lähiyhteisö. Seurakunnan paikallisen toiminnan erityispiirteet saavat jatkaa entiseen tapaan. Kullakin alueella voi olla omaa toimintakulttuuria, mikä rikastuttaa seurakunnan kokonaisuutta.

Henkilöstöorganisaatiossa on työstettävä työntekijöiden työnkuvia ja vastuualueita päivittämällä viranhaltijoiden johtosääntöjä. Työalapohjaisen organisaation vahvuuksia kannattaa hyödyntää ja vahvistaa. Etenkin lisääntynyt kollegiaalisuus tukee niiden alueiden työntekijöitä, jotka olivat aiemmin työalallaan ainoita työntekijöitä. Toinen vahvuus on riittävän työvoiman turvaaminen jokaiselle alueelle. Tämä edellyttää selkeiden työvuorojärjestelyiden lisäksi työntekijöiltä myös oikeanlaista valmiutta liikkua alueiden välillä.

Seurakuntamme työntekijöillä ja luottamushenkilöillä on yhteisenä haasteena rakentaa päämäärätietoisesti yhteistä identiteettiä sekä yhteenkuulumisen tunnetta. Tavoitteemme on seurakunnan strategian mukaisesti pitää esillä kristillistä ilosanomaa Jumalan rakkaudesta, tukea ja edistää kristillisen uskon syntymistä ja säilymistä sekä toimia lähimmäisenrakkauden toteutumiseksi koko seurakuntamme alueella.

1 Yleiskatsaus

1.1 Yleinen talouden kehitys

Kuluvana vuonna talouskasvu on ollut heikkoa. Suomen Pankin (13.8.2024) arvion mukaan taantumien pohja on nyt käsillä ja talous virkoaa vähitellen taantumasta. Lyhyen aikavälin ennusteet ennakoivat vaisua talouskehitystä. Inflaatio on kuluvan vuoden aikana hidastunut laaja-alaisesti ja koronlasku tukee elpymistä. Kuluttajien luottamus talouden kehitykseen on kasvaneesta ostovoimasta huolimatta kuitenkin edelleen haurasta, mikä ennakoii vaatimatonta yksityisen kulutuksen kehitystä. Vienti on pysynyt samantasoisena alkuvuoteen verrattuna ja rakennusallalla on havaittavissa positiivisiakin merkkejä. Työllisyysasteen trendi on edelleen korkealla tasolla, vaikka työmarkkinat ovatkin heikentyneet selkeästi kuluvan vuoden aikana. Työllisyysasteen ennakoidaan kuitenkin talouden elpyessä paranevan jo vuonna 2025. Julkinen talous pysyy lähivuosina alijäämäisenä ja julkinen velkasuhde kasvaa edelleen hallituksen sopeutustoimista huolimatta. Heikko suhdanne ja yhä kasvavat julkisen velan korkomenot vaikeuttavat julkisen talouden tasapainottamista.

Inflaatio, kuluttajahintojen vuosimuutos, oli 1 % heinäkuussa 2024, kun se vuotta aiemmin vastaavana ajankohtana oli 5,6 % (Tilastokeskus 14.9.2024). Inflaatio on hidastunut laaja-alaisesti vuonna 2024, mutta veromuutokset, kuten arvonnäisäveron nosto, nostavat kuluttajahintoja ja niiden vaikutus kuluttajahintoihin on suurimmillaan vuonna 2025. Hinnannousupaineet kasvavat myös paranevan suhdanteen myötä (Suomen Pankki 11.6.2024). Vuonna 2025 inflaatioksi valtionvarainministeriö ennusti kesäkuussa keskimäärin 1,6 % (VM 17.6.2024) ja Suomen Pankki 2,0 % (11.6.2024). Tuoreissa pankkien ennusteissa inflaation ennustetaan olevan hieman korkeampi (2,2 % OP 20.8.2024 ja Säästöpankkiryhmä 1,6, % 7.8.2024).

Työllisyystilanne on vuoden aikana heikentynyt. Uusien avoimien työpaikkojen määrä on vähentynyt ja työttömien työnhakijoiden, lomautettujen sekä pitkäaikaistyöttömien määrä noussut. Työllisyysasteen trendi oli heinäkuussa 72,4 %, mikä on 0,9 prosenttiyksikköä matalampi kuin vuoden 2023 heinäkuussa. Työttömyysasteen trendi oli 8,3 %:a, mikä on 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuotta aiemmin. Työllisiä oli heinäkuussa tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan 54 000 enemmän kuin vuotta aiemmin (TEM 20.8.2024).

Bruttokansantuote kasvoi tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuoden 2024 toisella neljänneksellä 0,4 % edellisestä vuosineljänneksestä. Vuodelle 2025 Suomen Pankki ennustaa (11.6.2024) 1,2 %:n talouskasvua. VM:n ennuste vuodelle 2025 (17.6.2024) on 1,6 %. Liikepankkien ennusteet vaihtelevat välillä 1,4 – 2 %.

1.2 Seurakuntatalouksien talouden kehitys

Vuosi 2023 oli kirkollisveron kasvun suhteen aiempiin vuosiin verrattuna poikkeuksellinen. Kirkollisveron määrä kasvoi 105,2 miljoonalla eurolla (+11,3 %) vuodesta 2022. Veroa tilitettiin yhteensä 1 035 miljardia euroa. Lähes kaikkien seurakuntien (97 %) verotulot kasvoivat vuonna 2023. Poikkeuksellisen verotulokasvun taustalla oli vuoden 2023 alussa voimaa tulleen soteuudistuksen vuoksi toteutettu verotusuudistus, joka paransi kirkollisveron reaalityottoa. Seurakuntakohtaiseen verotulojen kasvuun vaikutti kunnan veropohja, korkean inflaation seurauksena tehdyt palkkaratkaisut ja pääsääntöisesti inflaatioon sidottujen eläketulojen kasvu sekä seurakuntatalouksissa tehdyt päätökset kirkollisveron suhteen.

1.3 Seurakunnan toiminnan ja talouden katsaus

Vuoden 2023 alusta Alajärven seurakuntaan liittyivät Lappajärven ja Vimpelin seurakunnat eli takana on yksi kokonainen talousarviovuosi. Alajärven seurakunnan taloudellinen tilanne on ollut vakaa. Liitoksen myötä henkilöstömäärä kuitenkin nousi huomattavasti samoin kuin kiinteistöjen määrä. Liitoksesta huolimatta Alajärven seurakunta teki vuonna 2023 ylijäämäisen tilinpäätöksen (283 952,42). Myös kuluvana vuonna 2024 tullaan pysymään talousarvioraameissa.

Vuodelle 2025 Alajärven seurakunta tekee ylijäämäisen talousarvion. Talousarviossa on kuitenkin epävarmuustekijöitä (etenkin verotulot), jotka voivat muuttaa tuloksen myös toiseen suuntaan.

Valtion rahoitus

Valtion rahoitus on korvaus seurakunnille laissa säädettyjen, yhteiskunnallisten tehtävien hautaus-toimen, väestökirjanpidon sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpidon kustannuksista. Kirkko tuottaa edellä mainitut palvelut kaikille, niin kirkon jäsenille kuin kirkkoon kuulumattomillekin. Rahoitus perustuu lakiin valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin, joka tuli voimaan 1.1.2016.

Valtionvarainministeriön ehdotuksessa vuoden 2025 talousarvioksi esitetään nyt, että evankelis-luterilaisen kirkon yhteiskunnallisiin tehtäviin myönnettävää määrärahaa leikataan lähes 20 miljoonalla eurolla. Perusteena leikkaukselle esitetään, että kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen poistamisesta ja työttömyysvakuutusmaksun alentamisesta johtuva kirkollisverotuottojen kasvu.

Kriisiytyvän seurakunnan mittarit

Kriisiytyvän seurakunnan mittarien valossa Alajärven seurakunnan tilanne on vakaa. Talouden mittareista tilinpäätöksessä 2023 ei toteutunut mikään

Seurakunnan toiminnassa ja hallinnossa ei ole ilmennyt puutteita.

Kriisiytyvän seurakunnan toimin- nan ja hallinnon mittarit	TP 2023	Toimenpiteet ti- lanteen korjaa- miseksi/arvio kuluva vuosi	Toimenpiteet ti- lanteen korjaa- miseksi/arvio Talousarvio 2025
1.Seurakunnan yhteiskunnalliset tehtävät - Puutteet hautaustoi- men tai hautausmaan ylläpitotehtävien hoi- dossa. - Epäkohdat kulttuurihis- toriallisesti arvokkaiden rakennusten ja ir- taimiston ylläpitotehtä- vien hoidossa. - Puutteellisuudet kir- konkirjojen ja väestö- tietojärjestelmään liit- tyvien tehtävien hoi- dossa.	Resurssit ovat riit- tävät. Hautausmaakat- selmukset suori- tettiin koko seura- kunnan alueella kiinteistötoiminta- ryhmän toimesta hautaus-toimen ohjesäännön mu- kaisesti. Kirkonkirjojen pito toteutetaan La- puan hiippakun- nan aluekeskusre- kisterissä.	Kulttuurihistori- allisesti arvok- kaan irtaimiston inventointi aloi- tettu syksyllä 2024.	Kulttuurihistori- allisesti arvok- kaan irtaimiston inventointi saa- tetaan loppuun kevään 2025 ai- kana.
2.Seurakunnan hallinto ja viran- omaistoiminta Toimielinten kokoonpa- noon ja toimivuuteen liittyvät ongelmat	Hallinnossa ja vi- ranomaistoimin- nassa ei ole puut- teita eikä ongel- mia.		Pidetään yllä hy- viä tapoja ja toi- sia arvostavaa keskustelua.

Hallintomenettelyn puutteellisuudet			
3.Seurakunnan toimintaorganisaatio - Perustehtävien (KL 4:1) mukaisen toiminnan ylläpidon ilmeiset puutteet ja laiminlyönnit - Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut viimeisten viiden vuoden aikana 15 % ja on arviointihetkellä alle 2000 jäsentä - Jäykkä, lokeroitunut, eristäytynyt ja/tai uusiutumiskyvytön toimintakulttuuri	Perustehtävien hoitamisessa ei ole ongelmia. Seurakunnalla takana seurakuntaliitos 1.1.2023 alkaen.	Seurakunnan jäsenmäärä on laskee n. 2 % / vuosi.	
4.Johtaminen seurakunnassa - Johtamisen heikkoudet - Johtamista tukevat strategiset linjaukset, kuten toimintasuunnitelma, seurakunnan strategia/toimintalinjaus/missio/visio, kiinteistöstrategia, henkilöstösuunnitelma, koulutussuunnitelma tai valmiussuunnitelma puuttuvat - Puuttumattomuus seurakunnan operatiivisessa johtamisessa esiintyviin pitkäaikaisiin ongelmiin - Haluttomuus yhteistyöhön lähiseurakuntien, rovastikunnan muiden seurakuntien ja/tai tuomiokapitulin kanssa.	Johtaminen on kunnossa eikä ongelmia ole ollut.	Uusi kirkkoherra valittiin maaliskuulla 2024.	Uusi talousjohtaja aloittaa virassa 1.1.2025.
5.Seurakunnan henkilöstö - Henkilöstön määrä - Henkilöstön työhyvinvoinnissa on toistuvia ongelmia - Ongelmat riittävän henkilöstön määrässä ja rekrytoinnissa työaloittain tarkasteltuna.	Henkilöstön määrä 31.12.23 oli 37 henkilöä. Virkavapaalla useampi henkilö. Nuorisotyöntekijä Lappajärven alueelle valittiin syksyllä 2023 samoin seurakuntamestari.	Henkilöstön määrä on 36. Virkavapaalla useampi hlö(osa hoidettu sisäisin järjestelyin). Viestintä- ja lähetyskoordinaattori valittiin elokuulla. Useamman virkaan valittiin uusi työntekijä.	Henkilöstön määrä on 37. Uusi talousjohtaja, Lehtimäen ja Vimpelin seurakuntapastori sekä Vimpelin seurakuntamestari aloittavat virassa 1.1.2025.

1. Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on negatiivinen kolmena peräkkäisenä vuotena taikka viimeisen tilikauden tulos on negatiivinen ilman kertaluonteisia eriä ja kirkollisveroprosentti on 2,0 tai korkeampi.	Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on 283 952 euroa ylijäämäinen.	Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on ylijäämäinen.	Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on ylijäämäinen.
2. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi, eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa ilman kertaluontoisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.	Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 3 212 463 euroa.	Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 3 300 000 euroa (vähintään)	Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää yli 3 200 000 euroa.
3. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä tilikautena.	Maksuvalmius on 301 päivää.	Maksuvalmius on vähintään 90 päivää.	Pidetään rahavarojen riittävyys edellisten vuosien tasolla.
4. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuonna.	Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on ollut laskeva.	Henkilöstökulujen osuus talousarviossa toimintakuluista 59.2 %.	Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista ei kasva.

1.4. Arvio tulevasta kehityksestä

Yleiset ja paikalliset kehitysnäkymät

Alajärven seurakunta muodostuu Alajärven, Lappajärven ja Vimpelin alueiden asukkaista. Alajärven kaupungin asukasluku oli 31.12.2023 9113, Lappajärven kunnan 2789 ja Vimpelin kunnan 2656. Väestö vanhenee, eläkeläisten määrä kasvaa ja syntyvyys on kääntynyt laskuun. Tämä on haaste sekä kaupungin / kuntien elinvoimaisuudelle, että kirkon toiminnalle. Työttömyysaste Alajärvellä oli 5,5 %:a, Lappajärvellä 5,6 %:a ja Vimpelissä 5,7 %:a 30.9.2024.

Alajärven seurakunnan jäsenmäärä oli 11 958 31.12.2023. Jäsenennusteen mukaan jäsenmäärä on noin 10 303 vuonna 2030. Jäsenistö vähenee noin 2 %:n vuosivauhtia. Jäsenmäärän laskuun vaikuttaa voimakkaasti jäsenistön ikääntyminen ja alueen muuttotappio. Kirkkoon kuulumisaste Alajärven seurakunnassa oli 82,1 (31.12.2023).

	Jäsenet, henk.	Muutos vuodesta 2023, henk.	Muutos vuodesta 2023, %	Kirkkoon kuulumisuus %
2024	11 712	-246	-2,1	82,4
2025	11 467	-491	-4,1	81,9
2026	11 223	-735	-6,1	81,4
2027	10 980	-978	-8,2	80,8
2028	10 744	-1 214	-10,2	80,2
2029	10 522	-1 436	-12	79,7
2030	10 303	-1 655	-13,8	79,1
2031	10 091	-1 867	-15,6	78,5
2032	9 889	-2 069	-17,3	77,9

2033	9 693	-2 265	-18,9	77,4
2034	9 509	-2 449	-20,5	76,8
2035	9 330	-2 628	-22	76,3
2036	9 161	-2 797	-23,4	75,8
2037	8 998	-2 960	-24,8	75,2
2038	8 843	-3 115	-26	74,7
2039	8 693	-3 265	-27,3	74,2
2040	8 545	-3 413	-28,5	73,7

Verotuloarvio

Kirkkohallitus on tilannut aiempien vuosien tapaan verotuloennusteen FCG:tä. Verotuloennuste ei ole inflaatiokorjattu, kuten ei aiempinakaan vuosina. Tämän verotuloennusteen mukaan Alajärven seurakunnan kirkollisverotuotto vuonna 2025 olisi 3 428 000 euroa.

Kirkollisverotuottojen kehitykseen vuonna 2025 vaikuttaa hallituksen sopeutustoimenpiteinä teke-
mät tuloverolain ja eräiden muiden verolakien muutokset sekä ns. kanavointiratkaisu, joiden tar-
koituksen on lisätä kuntien verotuloja. Näiden toimien sivuseurauksena myös kirkollisveron tuotto
paranee, koska kirkollisvero määräytyy saman veropohjan perusteella kuin kunnallisvero. Kirkollis-
verotulojen arvioidaan kasvavan tämän takia merkittävästi vuonna 2025. Valtionvarainministeriön
laskelman mukaan Alajärven seurakunnan saama hyöty tämän muutoksen takia olisi noin 144 000
euroa.

Alajärven seurakunnan kirkkovaltuusto päätti vuoden 2025 kirkollisveroprosentiksi 1,7.

1.5 Seurakunnan painopistealueet vuonna 2025

Alajärven seurakunnan missio, visio ja strategia

Alajärven seurakunnan tehtävänä on toteuttaa kirkon tehtävää Alajärvellä, Lappajärvellä ja Vimpe-
lissä. Missionamme on kristillisen ilosanoman esillä pitäminen ja eteenpäin vieminen. Visiomme
kannustaa meitä kertomaan rohkeasti Jumalan rakkaudesta, kutsumaan erilaisia ihmisiä mukaan
sekä näkymään seurakunnan eri alueilla positiivisena yhteisönä. Kohdistamme tukea ja apua yksi-
näisille, sairaille, vaikeissa tilanteissa eläville tai muuten apua tarvitseville. Tuemme perheitä ja las-
ten kasvua kristillisten arvojen mukaiseen aikuisuuteen. Työyhteisönä katsomme luottavaisin mie-
lin tulevaisuuteen ja rohkaisemme seurakuntalaisia toimimaan eri palvelutehtävissä.

Alajärven seurakunnan painopistealueet vuonna 2025

Seurakunnan strategiassa painopisteinä vuosille 2020-2030 ovat missionaarisuus, jäsenyys, lähim-
mäisyys, yhteisöllisyys, seurakuntaisten osallisuus ja viestintä. Näitä kaikkia tarvitaan, mutta laa-
jenneen seurakunnan elämässä nyt korostuvat yhteisöllisyys ja seurakuntalaisten osallisuus.

Hiilineutraali kirkko 2030-strategia ja ympäristöasiat

Kirkon tavoitteena on olla toiminnassaan hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Kirkon seurakuntien tarpeisiin räätälöity ympäristöjärjestelmä Kirkon ympäristödiplomi on työkalu, jonka avulla toteutetaan kirkon energia- ja ilmastostrategian tavoitteita. Tavoitteena on, että kaikilla seurakunnilla on ympäristödiplomi vuoteen 2025 mennessä. Hiilineutraalisuuteen pyritään viiden tavoitteen avulla, jotka sisältävät suosituksia. Alajärven seurakunnalla ei ole vielä ympäristödiplomia, mutta valmistelu on jo aloitettu.

Alajärven seurakunnalla on kaksi kiinteistöä, joissa on vielä öljylämmitys, Lehtimäen kirkko sekä päiväkerhotila Satakieli. Vuoden 2024 aikana oli tarkoitus muuttaa Lehtimäen kirkon lämmitysjärjestelmä maalämpöön (suunnitelmat pääosin jo valmiina), mutta toteutus siirtyy vuodelle 2025. Kirkon ympäristödiplomin tavoite 1) on luopua kaikista öljylämmitteisistä tiloista. Satakieli on vanha omakotitalo, johon ei enää tehdä suuria investointeja, sillä tarkoitus on siirtää toiminnot sieltä nuorisotiloihin eli Pikkupappilaan.

Tarpeettomia tiloja seurakunnalla ei ole tällä hetkellä, mutta jo tyhjillään olevia sekä käyttökierroksella olevia kiinteistöjä on useampi. Lappajärvellä olevasta Kyrönniemen leirikeskuksen myynnistä on tehty kauppakirja joulukuulla 2022, mutta omistusoikeus ei ole vielä siirtynyt (pitäisi siirtyä alkuvuodesta 2025).

Noudatamme seurakunnille laadittuja vastuullisen sijoittamisen ohjeita. Lappajärven alueen metsäsuunnitelma päivitettiin vuoden 2024 aikana (hyväksyttiin kirkkovaltuustossa syyskuulla 2024). Suunnitelmassa otettiin huomioon myös ilmastotavoitteet.

Arviot seurakunnan kiinteistöjen kehityksestä sekä kiinteistöjen tulevista investointitarpeista kiinteistöstrategian mukaisesti

Laajentuneen seurakunnan kiinteistöstrategia tullaan päivittämään. Strategiassa kiinnitetään huomiota siihen, että kiinteistökantamme on ympäristöystävällistä eikä meillä ole kiinteistökantaa, joka ei ole toiminnan kannalta välttämätöntä. Strategiassamme tarkastelemme avoimin mielin sitä, mikä vielä toimii ja mistä on aika luopua. Tarkastelemme ja arvioimme tilojen vuokrausta ai- tona vaihtoehtona tilojen omistamiselle. Kiinteistöstrategia laaditaan Kirkkohallituksen mallin ja ohjeiden mukaisesti.

Seurakunnassamme on käytössä Basis-järjestelmän rakennus- ja kiinteistörekisteri, jossa rakennusten ja kiinteistöjen perustiedot ovat yhteisessä tietokannassa. Vuoden 2024 syksyllä on aloitettu kulttuuriperinnön inventointi, jonka jälkeen myös seurakunnan arvoesineet saadaan Basis-järjestelmään. Inventointi suoritetaan koko seurakunnan alueella.

Seurakunnan toimintaan suunnitellut muutokset

1.1.2023 tapahtuneiden seurakuntaliitosten jälkeen Alajärven seurakunnan toimintaan ei ole suunnitteilla muutoksia.

Riskien hallinta

Arvioitaessa seurakunnan toiminnan tulevaa kehitystä on tärkeää tunnistaa mahdolliset seurakunnan strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset riskit. Alajärven seurakunnassa raportoidaan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä mitä toimenpiteitä riskien hallinnan osalta on suoritettu.

Seurakunnan keskeinen riski on se, että seurakunnan jäsenyyden varsinainen merkitys ohenee. Useimmiten riskeiksi käsitettyjä asioita ovat toiminnalliset ja taloudelliset vahingot ja väärinkäytökset. Riskien arvioinnissa arvioidaan muuttuvat olosuhteet ja niiden takia on ryhdyttävä tarvittaaviin toimenpiteisiin. Taloudellisen heikkenemisen riskin ennakoimiseksi seurakunnan taloutta seurataan pidemmällä aikavälillä. Seurakuntatalouden toimintaa, hallintoa ja taloutta seurataan kriisiytyvän seurakunnan mittarien avulla.

Sisäinen valvonta pyritään viemään niin pitkälle, että väärinkäytösten mahdollisuus on pieni.

Vuoden 2024 on päivitetty kiinteistöjen pelastussuunnitelmia. Pelastussuunnitelmassa tullaan jatkossa huomioimaan myös kulttuurihistoriallisesti arvokas kirkollinen esineistö. Tämä mahdollistuu, kun vuoden 2025 aikana saadaan valmiiksi esineinventointi.

1.6 Henkilöstö

Seurakunnassa työskenteli 36 henkilöä 31.10.2024. Vakituksessa palvelussuhteessa työskenteli 26 henkilöä ja määräaikaissä työsuhhteessa 10. Näistä oli 29 kokoaikaisia ja osa-aikaisia tai tarvittaessa töihin kutsuttavia tuntipalkkaisia henkilöitä 7. Virkavapaalla 31.10.2024 oli 4 viranhaltijaa. Vakituksista naisia oli 16 ja miehiä 10. Määräaikaissä työsuhhteissa työskenteli 10 henkilöä, joista 9 oli naisia ja 1 mies.

Uusi talousjohtaja aloittaa virassa 1.1.2025 alkaen. Lehtimäen ja Vimpelin alueelle on valittu seurakuntapastorit, jotka aloittavat viroissaan vuoden 2025 alusta. Samoin Vimpelin alueen seurakuntamestari aloittaa vakinaisena viranhaltijana 1.1.2025 alkaen. Alajärven alueen kappalainen on irtisanoutunut virastaan 1.2.2025 alkaen. Virka tullaan laittamaan auki. Lokakuulla 2024 on valittu nuorisotyönohjaaja Alajärven alueelle, mutta hän aloittaa virassa vasta 1.12.2025. Sijainen palkataan alkuvuodesta 2025.

HENKILÖSTÖ TYÖALOITTAIN	2024
Seurakuntapapisto	6
Kirkkomuusikot	3
Diakoniatyöntekijät	5
Nuorisotyöntekijät	3
Varhaiskasvatuksen työntekijät	3
Muut seurakuntatyöntekijät	1
Hallinto- ja toimistotyöntekijät	2
Hautausmaatyöntekijät	4
Kiinteistö- ja kirkonpalvelustyöntekijät	8
YHTEENSÄ	36

Alajärven seurakunnassa työntekijät voivat merkitä koulutussuunnitelmaan haluamansa koulutustoiveet ammatillisen osaamisen kehittämiseksi. Kirkkoneuvosto / kirkkoherra vahvistaa koulutussuunnitelman.

Henkilöstön työterveyshuollosta on sopimus TT-Botnia Oy:n kanssa. Sopimus on voimassa vuoden 2027 loppuun.

Henkilöstökulut

	1.1.2024-31.10.2024	1.1.2023-31.12.2023
Palkat ja palkkiot	-1 641 603,76	-1 568 299,64
Eläkekulut	-275 911,48	-318 445,06
Muut henkilösivukulut	-25 849,81	-34 408,92
Saadut henkilöstökorvaukset	11 247,21	32 825,41
Muut henkilöstökulujen oikaisut (+/-)	0,00	-0,08
Aktivoidut palkat, eläke- ja henkilösivukulut		0,00
YHTEENSÄ	-1 932 117,84	-1 888 328,29
Matka-, majoitus- ja ravitsemuskulut	-24 937,62	-27 995,40
Koulutuskulut ja koulutusmatka, majoitus- ja ravitsemiskulut	-4 364,88	-5 059,34
Työterveyshuolto	-15 514,42	-27 632,87
YHTEENSÄ	-44 816,92	-60 687,61

(seurakuntaliitoksen takia vertailulukuja ei ole vuosilta 2022 ja 2021, siksi otettu vertailukohdaksi lokakuu 2024)

Vuoden 2023 alusta seurakunnassa otettiin käyttöön Smartum -setelit. Vuosittainen summa / työntekijä on 100 euroa. Summaa tarkistetaan sen mukaan, miten setelit saavat kannatusta. Lisäksi seurakunnalle on varattu vuoro tennishallin käyttöön kerran viikossa.

Taloussuunnitelmakaudelle on varattu vuosittainen määräraha henkilökunnan yhteiseen kevätretkeen sekä jouluruokailuun.

Laadukkaan seurakunnallisen toiminnan turvaaminen edellyttää toimenpiteitä henkilöstön hyvinvoinnin varmistamiseksi. Henkilöstön hyvinvointi on ollut koetuksella vuodenvaihteessa 2023 tapahtuneen seurakuntaliitoksen takia (joka tapahtui vielä todella nopealla aikataululla), mutta pikkuhiljaa toiminnot ym alkavat vakiintua. Työhyvinvointia pyritään parantamaan jatkossakin vaikuttamalla ennakoivasti työhyvinvointiin ja työnjakoon.

Seurakuntaliitosten myötä on saatu apua myös henkilöstösuunnitteluun. Mm pappien ja kantto-reiden kohdalla työpareina ovat Alajärven ja Lehtimäen papit ja kanttorit ja vastaavasti Lappajärven ja Vimpelin työntekijät. Myös muilla työaloilla on yhteistyötä eri alueiden välillä. Tavoitteena on mahdollisimman toimiva ja tarkoituksenmukainen henkilöstöresurssien hyödyntäminen koko seurakunnan alueella, mitä kautta voidaan saavuttaa myös säästöjä. Ennakoivalla ja huolellisella henkilöstösuunnittelulla turvataan riittävät ja tarkoituksenmukaiset resurssit seurakunnan toiminnan toteuttamiseksi tulevaisuudessakin.

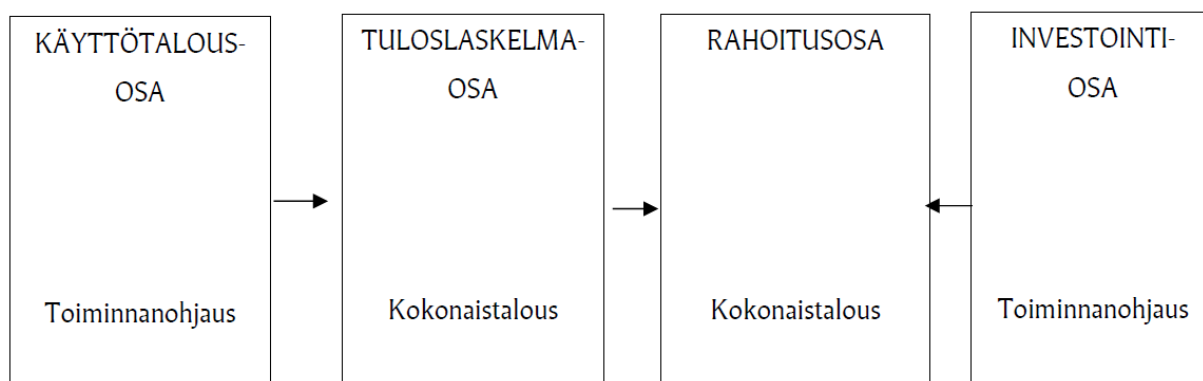
1.7 Talousarvion rakenne

Kirkkojärjestyksen mukaan jokaista varainhoitovuotta varten seurakunnalle on viimeistään edellisen vuoden joulukuussa hyväksyttävä talousarvio. Kirkkoneuvosto vastaa talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman laadinnasta. Kirkkovaltuusto hyväksyy talousarvion sekä vähintään kolmea vuotta koskevan toiminta- ja taloussuunnitelman. Talousarviossa ja toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään seurakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset seurakunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Tulojen ja menojen on oltava tasapainossa kolmen vuoden suunnittelukauden tai perustellusta syystä tätä pidemmän, kuitenkin enintään viiden vuoden ajanjakson aikana. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla taseen osoittama alijäämä katetaan ottaen huomioon myös talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu yli- tai alijäämä (KJ 6:2.3).

Talousarvio muodostuu käyttötalousosasta, tuloslaskelmaosasta, rahoitusosasta ja investointiosasta. Käyttötalous- ja investointiosat osoittavat, mihin seurakuntatalous kohdistaa käytettävissä olevat taloudelliset resurssinsa. Tuloslaskelma- ja rahoitusosat osoittavat, miten seurakuntatalouden taloudellinen tulos muodostuu ja miten seurakuntatalous toimintansa rahoittaa.

Käyttötalous muodostuu pääluokista, joita ovat hallinto, seurakunnallinen toiminta, hautaustoimi ja kiinteistötoimi. Pääluokat koostuvat tehtäväalueista, jotka puolestaan muodostuvat yhdestä tai useammasta tulosityksiköstä/kustannuspaikasta.

Kuva. Seurakuntatalouden talousarvion osat ja niiden liittyminen toisiinsa.

1.8 Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovuus merkitsee sitä, että määrärahaa ei saa käyttää muihin kuin kirkkovaltuuston/yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymässä talousarviossa osoitettuihin tarkoituksiin eikä enempää kuin niihin on osoitettu (KJ 6:2).

Määräraha on kirkkovaltuuston talousarviossa tehtäväalueelle antama, euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. Tuloarvio on kirkkovaltuuston talousarviossa tehtäväalueelle asettama tulotavoite. Talousarvioon merkitään määrärahat ja tuloarviot pää-

sääntöisesti bruttoluvuin vähentämättä tuloja menoista tai menoja tuloista. Määrärahat ja tuloarviot voivat kuitenkin olla sitovia bruttositovuuden sijasta myös nettona, jolloin esim. tehtäväalueen toimintatulojen ja -menojen erotus eli toimintakate on sitova.

Kirkkovaltuusto hyväksyy talousarvion käyttötalousosassa tehtäväaluekohtaiset sitovat toiminnalliset tavoitteet ja muut toiminnan tavoitteet sekä tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sillä tasolla, jolla talousarvio on sitova kirkkovaltuustoon nähden.

Alajärven seurakunnan talousarvion sitovuustasot

Alajärven seurakunnan talousarvion käyttötalousosan sitovuustaso kirkkovaltuustoon nähden on pääluokkataso (toimintakate 1) ja kirkkoneuvostoon nähden tehtäväalue-taso. Investointiosa on hankekohtaisesti sitova. Talousarvioon ei ole laskettu sisäiset eriä eikä laskennalliset eriä, sillä ne eivät ole sitovia eriä. Tilinpäätökseen ne otetaan mukaan.

1.9 Seurakunnan hankintaohje

Hankintalain tarkoittamalla hankinnalla tarkoitetaan organisaation ulkopuolelta tapahtuvaa tavaroiden ja palvelujen ostamista, vuokraamista tai siihen rinnastettavaa toimintaa tai urakalla teettämistä. Alajärven seurakunnassa noudatetaan tätä ohjetta sen lisäksi, mitä julkisista hankinnoista annetussa laissa sekä asetuksessa säädetään ja mitä siihen liittyvästä oikeuskäytännöstä voidaan päätellä.

Hankinnoissa on noudatettava avoimuuden, tasapuolisuuden ja syrjimättömyyden periaatteita. Hankinnat suoritetaan talousarviomäärärahojen puitteissa.

Julkiset hankinnan jakautuvat kolmeen eri ryhmään niiden taloudellisen arvon perusteella:

1. kansallisen kynnysarvon alittavat hankinnat
2. kansallisen kynnysarvon ylittävät hankinnat
 - kynnysarvot:
 - tavara- ja palveluhankinnat 60 000 €
 - rakennusurakat 150 000 €
3. EU-kynnysarvon ylittävät hankinnat

Tällä ohjeella annetaan menettelytapaohjeet, kun hankinta on tavara- ja palveluhankinnoissa alle 60 000 euroa ja rakennusurakoissa alle 150 000 euroa. Voimassa olevan lainsäädännön rajojen yllä menevien tavara- ja palveluhankinnoista ja rakennusurakoista seurakunta ei anna ohjetta.

- Tavara- ja palveluhankinnat alle 1 000 euroa
 - kyseessä pienhankinta, joista ei tarvitse pyytää tarjouksia, hintataso kuitenkin selvitetään hankinnan luonteen mukaisesti riittävästi ennen hankinnan tekemistä
 - tehdään viranhaltijapäätös (jos hankinta alle 500 €, viranhaltijapäätös suositeltava)
- Tavara- ja palveluhankinnat 1 000 – 10 000 euroa
 - hankinnasta tehdään viranhaltijapäätös, johon kirjataan saadut hinta- ja muut toimitusehdot sekä perustelu toimittajan valinnalle

- päätöstä ei anneta tiedoksi eikä siihen liitetä oikaisuvaatimusohjetta
- Tavara- ja palveluhankinnat yli 10 000 euroa
 - kirjalliset tarjoukset 3 – 5 toimittajalta
 - tarjouspyyntö kaikille saman sisältöisenä yhtä aikaa
 - määritellään valintaperusteet, tarjouksen viimeinen jättöaika ja –osoite
 - kirkkoneuvoston päätös
- Rakennusurakat / investoinnit jne
 - urakkakilpailutus
 - kirkkoneuvoston päätös, kun hankintahinta alle 150 000 euroa
 - kansallisen kynnsarvon ylittävät urakat yms kirkkovaltuuston päätös

1.10 Talousarviossa myönnettävät avustukset 2025

Lähetystyö	Euroa
Suomen Lähetysseura (SLS)	5.300
Suomen ev. lut. Kansanlähetys	15.000
Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys (SLEY)	8.000
Suomen Piipliaseura (SPS)	2.000
Evank.Lut. Lähetisyhdistys Kylväjä (EKL)	2.000
Sanansaattajat (SANSA)	2.000
Evankelinen Lähetisyhdistys Ely ry	5.000
Merimieskirkko	200
Ukraina-apu	1.000
Yht.	40.500
Yleinen seurakuntatyö / aikuistyö	
Alajärven Rauhaniyhdistys ry.	1.000
Lapuan hiippakunnan kehittämisrahasto	200
Risteyspaikka	2.000
Urheiluseurayhteistyöhön	2.000
Yht.	5.200
Diakoniatyö	
Kirkon Ulkomaanapu	2.000
Päiväkeskus Keidas	2.000
Oman seurakunnan diakoniatyön avustukset	<u>32.000</u>
Yht.	36.000
Musiikkityö	
Kuorotoimintaan (ei srk:n kuoro)	<u>500</u>
Yht.	500

Kaikki avustukset yhteensä 82 200 euroa.

II Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa on esitetty Alajärven seurakunnan tehtäväaluekohtaiset sitovat toiminnalliset tavoitteet sekä tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot pääluokkatasolla. Käyttötalousosa on sitova kirkkovaltuustoon nähden pääluokkatasolla (toimintakate 1). Sitova taso/rivi on taulukoissa merkitty tummennetulla taustavärillä.

Käyttötalousosassa ei ole esitetty sisäisiä eriä (esim. sisäiset vuokrat) eikä myöskään laskennallisia eriä, sillä ne eivät ole sitovia eriä. Laskennallisia eriä ovat hallintomenojen, verotusmenojen ja keskusrahastomaksujen vyörytykset ja sisäiset korkomenot ja -tulot.

2 Perustelut

Koko seurakuntatalous

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot (ulkoiset)	603 153,22	556 895,00	548 945,00	553 145,00	542 145,00
Toimintakulut (ulkoiset)	-3 320 912,60	-3 434 885,00	-3 618 945,00	-3 6410 425,00	-3 608 285,00
Toimintakate 1	-2 717 759,38	-2 877 990,00	-3 070 000,00	-3 057 280,00	-3 066 140,00
Toimintatuotot (sisäiset)	1 127 656,14				
Toimintakulut (sisäiset)	-1 127 656,14				
Toimintakate 2	-2 717 759,38	-2 877 990,00	-3 070 000,00	-3 057 280,00	-3 066 140,00
Poistot ja arvonalentumiset	-326 945,26	-337 094,00	-323 162,00	-327 662,00	-327 662,00
Laskennalliset erät	-451 767,71				
Sisäiset korkokulut	-155 394,10				
Sisäiset vyörytyserät	-296 373,61				
Työälakate (ulk/sis)	-3 496 472,35	-3 215 084,00	-3 393 162,00	-3 384 942,00	-3 393 802,00

2.1 Hallinto (pääluokka 1)

Hallinto yhteensä

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot (ulkoiset)	18 862,45	6 600,00	10 100,00	10 100,00	10 100,00
Toimintakulut (ulkoiset)	-432 144,35	-415 370,00	-404 620,00	-413 720,00	-413 720,00
Toimintakate 1	-413 281,90	-408 770,00	-394 520,00	-403 620,00	403 620,00
Toimintakulut (sisäiset)	-43 206,84				
Toimintakate 2	-456 488,74	-408 770,00	-394 520,00	-403 620,00	-403 620,00
Laskennalliset erät	368 394,08				
Sisäiset vyörytyserät	368 394,08				
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-88 094,66	-408 770,00	-394 520,00	-403 620,00	-403 620,00

Hallinto (1011010000)

Hallintoelimet vastaavat seurakunnan strategisesta johtamisesta ja ylimmästä päätöksenteosta. Seurakunnan päätösvaltaa käyttävät hallintoelimet ovat kirkkovaltuusto ja kirkkoneuvosto. Kirkolliset vaalit kuuluvat myös tälle tehtäväalueelle, vuoden 2025 aikana ei käydä kirkollisia vaaleja.

Seurakuntaliitoksen myötä kirkkovaltuuston jäsenmäärä kasvoi, ollen nyt 27 jäsentä (ennen 23). Samoin nostettiin kirkkoneuvoston jäsenmäärää yhdellä jäsenellä (nyt 11 jäsentä sisältäen puheenjohtajat).

Kirkkovaltuusto käyttää seurakunnan ylintä päätösvaltaa. Sen keskeisimmät tehtävät ovat:

1. Veroprosentin määrittäminen.
2. Toiminta- ja taloussuunnitelman sekä talousarvion hyväksyminen.
3. Toimintakertomusten ja tilinpäätöksen hyväksyminen.
4. Tilintarkastajien valinta.

Kirkkoneuvoston keskeiset tehtävät:

1. Johtaa yleisesti seurakunnan toimintaa;
2. valvoa seurakunnan etua, edustaa seurakuntaa ja käyttää sen puhevaltaa tuomioistumissa ja muissa viranomaisissa;
3. johtaa seurakunnan hallintoa ja viestintää sekä seurakunnan talouden ja omaisuuden hoitoa;
4. tekee seurakunnan puolesta sopimukset ja muut oikeustoimet.

Taloushallinto (1011050000)

Taloushallinnon tehtävänä on huolehtia seurakunnan toiminta- ja taloussuunnitelman laatimisesta tehtäväalueiden esitysten pohjalta koko seurakuntaa käsittäväksi toiminta- ja taloussuunnitelmaksi, varojen ja omaisuuden hoidosta, kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä sekä Kirkon yleisessä virka- ja työehtosopimuksessa mainituista asioista yhteistyössä soveltuvin osin Kirkon Palvelukeskuksen kanssa.

Taloushallinnon kustannuspaikalle kirjataan myös tilintarkastus. Tilintarkastajat valvovat, että seurakunnan hallintoa, taloutta ja omaisuutta hoidetaan lakien, asetusten, kirkkohallituksen antamien ohjeiden ja kirkkovaltuuston päätösten mukaisesti.

Uusi talousjohtaja aloittaa virassa 1.1.2025 alkaen.

Kirkonkirjojenpito (1011070000)

Seurakunta ostaa palvelut Lapuan hiippakunnan aluekeskusrekisteriltä, joka huolehtii seurakunnan jäsenten väestökirjanpitoon liittyvistä tehtävistä.

Yleishallinto (1011100000)

Liitoksen yhteydessä kirkkoherranviraston nimi muutettiin Seurakuntatoimistoksi ja samalla Lappajärven ja Vimpelin alueiden kirkkoherranvirastojen nimi Palvelutoimistoksi. Seurakuntatoimisto samoin kuin palvelutoimistot hoitavat seurakunnan toimintaan liittyviä tehtäviä, kuten asiakaspalvelu, toimitus-, henkilö- ja tilavarauksia, kirkolliset ilmoitukset sekä huolehtii arkistotoimesta. Tehäväalueen kuluja ovat mm yleiset hallinnolliset menot, Katrina -varausohjelman käyttömenot, IT-tukipalveluiden maksuosuus ja toimintavakuutukset.

Seurakuntatoimisto on auki Alajärvellä ma, ke ja to klo 9.00 – 14.00; Lappajärven palvelutoimisto ti ja ke 9.00 – 13.00 ja Vimpelin palvelutoimisto ti ja pe 9.00 – 13.00.

Seurakuntatoimisto / palvelutoimistot palvelevat seurakunnan sisäisiä ja ulkoisia asiakkaita. Yhteydenotto näihin toimistoihin on yleensä asiakkaan ensimmäinen kontakti seurakuntaan.

2.2 Seurakunnallinen toiminta (pääluokka 2)

Seurakunnallinen toiminta yhteensä:

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot (ulkoiset)	72 856,08	43 500,00	44 700,00	44 700,00	44 700,00
Toimintakulut (ulkoiset)	-1 416 615,17	-1 520 915,00	-1 636 695,00	-1 650 655,00	-1 655 415,00
Toimintakate 1	-1 343 759,09	-1 477 415,00	-1 591 995,00	-1 605 955,00	-1 610 715,00
Toimintakulut (sisäiset)	-1 084 449,30				
Toimintakate 2	-2 428 208,39	-1 477 415,00	-1 591 995,00	-1 605 955,00	-1 610 715,00
Laskennalliset erät	-506 291,17				
Sisäiset vyörytyserät	-506 291,17				
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-2 934 499,56	-1 477 415,00	-1 591 995,00	-1 605 955,00	-1 610 715,00

Jumalanpalveluselämä (1012010000)

Jumalanpalveluselämän tehtävänä on seurakunnan palveleminen sanan ja sakramenttien kautta. Alajärven seurakunnassa jumalanpalveluksia järjestetään säännöllisesti kaikissa seurakunnan neljässä kirkossa. Seurakunnassa Jumalanpalveluselämä ja musiikkityö kuuluvat saman toimintaryhmän alle muodostaen kirkkomusiikin toimintaryhmän. Tästä huolimatta keskeisimmät tavoitteet ja toimenpiteet niiden saavuttamiseksi esitellään kirkkomusiikkialaluvun sijaan jumalanpalveluselämän alla.

TOIMINTASUUNNITELMA 2025		
TYÖALAN YLEISKUVAUS:	Jumalanpalvelusten totuttaminen on seurakuntien lakisääteinen tehtävä (KL1L:2§), jossa seurakunta elää todeksi sanaa ja ehtoollisen sakramenttia.	
TAVOITTEET 2025		
Tavoite 1 Monipuolinen Jumalanpalveluselämä	Toimenpide toteutumiseksi: Toteutetaan jumalanpalveluksia itse ja yhteistyössä eri herätysliikkeiden, järjestöjen sekä yhteistyötahojen kanssa. Kunnioitetaan seurakunnan eri alueiden ominaispiirteitä.	
Tavoite 2 Uusien messuavustajien saaminen	Toimenpide toteutumiseksi: Järjestetään Jumalanpalvelusavustajien koulutus ja käytetään avustajia monipuolisesti eri tehtävissä	
Tavoite 3 Neljän seurakunta-alueen jumalanpalvelusten looginen yhteensovittaminen	Toimenpide toteutumiseksi: Laaditaan koko seurakuntaa koskeva jumalanpalvelussuunnitelma, josta käy ilmi kunkin alueen erityispyhät, vierailijat yms.	
MUUTOKSET TOIMINNASSA	Mitä tehdään enemmän / mihin kohdennetaan resursseja?	Mitä tehdään vähemmän / jätetään pois?
		Tuplapyhien jumalanpalvelusten järjestäminen joka kirkossa.

Hautaan siunaaminen (1012020000)

Toiminta-ajatus

Hautaan siunaaminen kuten myös muut kirkolliset toimitukset ovat osa seurakunnan jumalanpalveluselämää. Tavoitteena on lohduttaa ja vahvistaa surevia omaisia iankaikkisen elämän toivolla. Sururyhmiä seurakunnassa järjestetään tarpeen mukaan. Hautaan siunaaminen toimitetaan Toimitusten kirjan mukaan alueellisiin käytänteisiin nojautuen.

Toiminnalliset tavoitteet vuonna 2025

1. Toimituksiin ja toimituskeskusteluihin varataan riittävästi aikaa. Keskusteluissa ja toimituksissa omaiset kohdataan empaattisesti ja kiireettömästi. Toivomukset pyritään ottamaan huomioon.
2. Väestön ikääntymisen myötä tapahtuva hautaan siunaamisten lukumääräinen kasvu huomioidaan pappien ja kanttorien työn suunnittelussa. Pyritään järjestämään työvuorot niin, että omaisten toivoessa pappi ja kanttorit ehtivät osallistua siunauksen lisäksi muistotilaisuuteen.
3. Omaisille tarjotaan mahdollisuus osallistua sururyhmätoimintaan. Sururyhmiä tarjotaan Alajärven seurakunnan alueella 1–2 kertaa vuodessa. Pyhäinpäivän tilaisuuksissa luetaan vuoden aikana siunattujen seurakuntalaisten nimet alueittain.

Haasteet/epävarmuustekijät

Ruuhka- ja loma-aikoina työvoiman järjestäminen kaikille alueille.

Muut kirkolliset toimitukset (1012030000)

Toiminta-ajatus

Hautaan siunaamisen ohella kirkollisia toimituksia ovat kaste, konfirmaatio, avioliittoon vihkiminen. Näiden lisäksi kirkko on vahvistanut erilliset kaavat useille tiettyyn tilanteeseen liittyville rukoushetkille (esim. kylvön siunaus tai avioliiton kirkollinen siunaus). Tilaisuuksia järjestetään kirkkoissa, kodeissa ja muiden yhteisöjen tiloissa.

Tavoitteet vuonna 2025

1. Kotien kristillisen kasvatuksen tukeminen kirkollisten toimitusten ja niihin liittyvien toimituskeskustelujen kautta.
2. Arvostetaan mahdollisuutta olla mukana toimituksiin osallistuvien uudessa elämän vaiheessa. Toimituskeskustelut ovat mahdollisuus tutustua seurakuntalaisiin ja olla aidosti läsnä seurakuntalaisten elämässä. Varataan riittävästi työtekijöille aikaa toimituskeskusteluihin.
3. Päivitetään seurakunnan nettisivujen perhejuhlat-sivustoa informatiivisempaan suuntaan, jotta se palvelee paremmin kirkollisista toimituksista tietoa etsiviä seurakuntalaisia.

Haasteet/epävarmuustekijät: Työntekijöiden riittävyys ruuhka- ja loma-aikoina, seurakuntalaisten etääntyminen seurakunnasta.

Perhetyö (1012040000)

Lapsi- ja perhetyö kuuluvat samaan toimintaryhmään.

TOIMINTASUUNNITELMA 2025		
TYÖALAN YLEISKUVAUS:	Lapsi- ja perhetyön toiminta perustuu kaste- ja lähetyskäskyyn ja kristilliseen ihmiskäsitykseen.	
TAVOITTEET 2025		
Tavoite 1 Kristillisen kasvatuksen antaminen lapselle ikätaso huomioiden ja kotien tukeminen kristillisessä kasvatuksessa niin että ihmiset löytäisivät Jumalan luo ja oppisivat tuntemaan Jeesuksen.	Toimenpide toteutumiseksi: Päiväkerhot, joiden toiminta on pedagogisesti ja lapsilähtöisesti suunniteltua ja toteutetaan ikätasoisesti. Ydin on Raamatun kertomusten käsittely lasten kanssa. Perhekerhot kokoontuvat kerran viikossa. Pyhäkoulu kokoontuu enimmäkseen kodeissa Alajärven alueella. Perhekirkkoja pyritään järjestämään ainakin isompien juhlapyhien yhteyteen. Yhteistyö koulujen ja päiväkotien kanssa (hartaushetket, kerhot)	
Tavoite 2 Kristillisten perinteiden opettaminen lapselle ja perheille	Toimenpide toteutumiseksi: • päiväkerhotoiminta • perhekirkot • pikkukirkot juhlapyhinä (pääsiäinen, jouluku)	
Tavoite 3 Yhteisöön kuuluminen ja yhdessä tekeminen	Toimenpide toteutumiseksi: • Yhteiset tapahtumat; niihin osallistuminen myös valmisteluvaiheessa • Perhekerhoon tulee usein kerhomummoja! • Kotiin lähetettävä posti (synttärkortit, kutsut tapahtumiin?) • Yhteistyö Perhetupa Pähkinän kanssa	
MUUTOKSET TOIMINNASSA	Mitä tehdään enemmän / mihin kohdennetaan resursseja?	Mitä tehdään vähemmän / jätetään pois?
	Yhdessä tekemiseen – eli toimintaryhmä ja perheet mukaan suunnitteluun ja toteutukseen. Perhekirkkoja enemmän .	Keväältä pois päällekkäisiä tapahtumia/ kekkereitä
KEHITYSNÄKYMÄ / VISIO / TAVOITTEET VIIDEN VUODEN PÄÄSTÄ	Osallistuminen päiväkerhoihin, perhekerhoihin ja perhekirkkoihin olisi nousujohteista.	
	Toiminnan toteuttaminen vielä enemmän yhteistyössä vapaaehtoisten (toimintaryhmän) kanssa. Hyvä tekemisen meininki, ilo ja innostuneisuus!	
	Pyhäkoulutoiminnan aktivoiminen kaikilla alueilla, pyhiksen suunnitelmallisuus ja opettajien verkostoituminen. Voisiko tulla osaksi sunnuntain jumalanpalvelusta siten, että pyhäkoulu olisi samaan aikaan srk-talolla?	
	Toiveena olisi elävä ja hengittävä seurakunta vauvasta vaariin ja mummoon!	

Muut seurakuntatilaisuudet / Aikuistyö (1012050000)

Aikuistyön toimintaryhmä koostuu eri tiimeistä (Matalan kynnyksen tiimi, Evankelointitiimi, Tuomastiimi sekä Rukous- ja sielunhoitotiimi). Lisäksi tämän työalan alle sisältyy muu seurakunnallinen toiminta, millä nimellä tehtäväalue on Kipassa. Lappajärven, Lehtimäen ja Vimpelin alueille on varattu omat määrärahasa. Myös tiedotus ja viestintä kuuluvat aikuistyön toimintaryhmän alaisuuteen.

AIKUISTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA 2025	
TYÖALAN YLEISKUVAUS:	Aikuistyön toimintaryhmän tehtävä on viedä ilosanomaa Jeesuksesta eri toimintamuotojen kautta.
TAVOITTEET 2025	
Tavoite 1	Toimenpide toteutumiseksi:
Evankelointi ja varustaminen	Aikuistyö järjestää evankelointikoulutusta, sekä majataloiltoja ja musiikki- ja taidetyön tilaisuuksia.
Tavoite 2	Toimenpide toteutumiseksi:
Rukous ja hiljentyminen	Järjestää Tuomasmessuja, rukous ja hiljenty mis iltoja esim. hiljaisuuden retriittejä ja virvoita tää kuiva maa -iltoja sekä rukous- ja sielunhoitokoulutuksia.
Tavoite 3	Toimenpide toteutumiseksi:
Yhteisöllisyys	Aikuistyö haluaa olla rakentamassa yhteistä seurakuntaa koko seurakunnan alueella esim. järjestää Tuomasmessun yhteistyössä toisten alueiden kanssa.
KEHITYSNÄKYMÄ / VISIO / TAVOITTEET VIIDEN VUODEN PÄÄSTÄ	Seurakuntaan tulee uusia ihmisiä kaikista ikäryhmästä.

Tiedotus ja viestintä (1012100000)

Tiedotus ja viestintä kuuluvat Alajärven seurakunnassa Aikuistyön toimintaryhmän alaisuuteen. Viestinnän tehtävä on vahvistaa Alajärven seurakunnan kristillistä, positiivista yhteisökuva. Tämä tapahtuu kehittämällä seurakunnan vuorovaikutteista viestintää eri kanavissa ja luomalla uusia viestintätapoja.

Tiedotuksen tehtävänä on sisäisen ja ulkoisen viestinnän hoitaminen sekä viestinnän kehittäminen eri viestintävälineitä hyödyntäen. Tiedotuksessa lähtökohtana on oikea-aikaisuus ja tietojen luotettavuus. Seurakunnan tiedotuksesta ja viestinnästä vastaa viestintäkoordinaattori.

Musiikkityö (1012200000)

Vuoden 2023 alusta tehtäväalueet musiikkityö ja seurakuntakuorot yhdistettiin yhdeksi tehtäväalueeksi musiikkityö. Musiikkityö on Kirkon musiikki toimintaryhmän alaisuudessa yhdessä jumalanpalveluselämän kanssa.

MUSIIKKITYÖN TOIMINTASUUNNITELMA 2025		
TYÖALAN YLEISKUVAUS:	Seurakunnan jumalanpalveluselämän kehittäminen ja musiikkitoiminnasta huolehtiminen. Keskeisiä työmuotoja ovat jumalanpalvelukset, musiikkiryhmät, rippikoulu, virsilauluopetus, tapahtumien ja konserttien järjestäminen sekä yhteistyö seurakunnan eri työalojen ja musiikkityön parissa työskentelevien muiden tahojen kanssa.	
TAVOITTEET 2025		
Tavoite 1 Alueellinen yhteistyö.	Toimenpide toteutumiseksi: Kuorokurssi Vimpelissä. Vimpelin kamarikuoro, Alajärven kirkkokuoro ja Laudamus-kuoro Lappajärveltä. MAF-lauluillat.	
Tavoite 2 Perustoimintojen turvaaminen.	Toimenpide toteutumiseksi: Kirkkojen nuotistot kuntoon ja soittamista huolehtiminen.	
Tavoite 3 Konserttien järjestäminen tasapuolisesti alueella.	Toimenpide toteutumiseksi: Kahdeksan musiikkityön järjestämää konserttia. Vähintään kaksi konserttia joka kirkossa.	
MUUTOKSET TOIMINNASSA	Mitä tehdään enemmän / mihin kohdennetaan resursseja?	Mitä tehdään vähemmän / jätetään pois?
KEHITYSNÄKYMÄ / VISIO / TAVOITTEET VIIDEN VUODEN PÄÄSTÄ	Musiikillisesti rikas seurakunta.	

Varhaiskasvatus (1012310000)

Varhaiskasvatuksen tehtäväalue sisältää aiemmat tehtäväalueet päiväkerho (1012310000), pyhäkoulu (1012320000) ja perhekerhotyö (1012380000).

Varhaiskasvatuksen tehtäväalueelle kirjataan alle kouluikäisiin kohdistuva toiminta ja sen tuotot ja kulut.

Tehtävät ja tavoitteet perhetyön alla (kuuluvat samaan toimintaryhmään).

Rippikoulu (1012350000)

RIPPIKOULUTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA 2025		
TYÖALAN YLEISKUVAUS:	Rippikoulutyössä suunnitellaan ja toteutetaan rippikouluja eri muodoissa toteuttaen lähetyskäskyssä annettua tehtävää. Kristinuskon perusteita opetetaan ja eletään yhdessä rippikoululaisten kanssa.	
TAVOITTEET 2025		
Tavoite 1	Toimenpide toteutumiseksi:	
Leirien turvallisuus	Nuorten henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin turvaaminen ja tukeminen. Henkilöresurssien riittävä saatavuus (ohjaajat, isokset, yövalvonta, keittiö).	
Tavoite 2	Toimenpide toteutumiseksi:	
Seurakuntaan tutustuminen	Kutsu kirje rippikouluun, riparitapahtuma, rippikoulun merkintäkortti, leirikohtaisten tapaamisten huolellinen rakentaminen, vanhempainilat/leirikohtaiset infotilaisuudet.	
Tavoite 3	Toimenpide toteutumiseksi:	
Vuosikello	Aikataulu rippikoulutyön eri vaiheille	
MUUTOKSET TOIMINNASSA	Mitä tehdään enemmän / mihin kohdennetaan resursseja? Rakennetaan turvalliset rippikoululeirit. Aloitetaan hyvällä ja aikataulutetulla suunnittelulla. Huolehditään että per leiri läsnä on kolme aikuista.	Mitä tehdään vähemmän / jätetään pois?
KEHITYSNÄKYMÄ / VISIO / TAVOITTEET VIIDEN VUODEN PÄÄSTÄ	- Rippikoulutyötä kehitetään yhdessä rippikouluun osallistuvien työntekijöiden ja nuorten kanssa. - Luetaan, pohditaan ja kysellään yhdessä asioita Raamatun Sanan äärellä. Raamattu rippikoulun keskiössä.	
MITEN VUOSITEEMA HUOMIOIDAAN	Huomioidaan vuositeema toiminnassa	

Nuorisotyö (1012360000)

Nuorisotyön tehtäväalueeseen sisältyy aiemmat tehtäväalueet varhaisnuorisotyö (1012330000) sekä nuorisotyö (101236000), joiden tuotot ja kulut kirjataan tähän.

Nuorisotyötä on kaikki kouluikäisten lasten ja nuorten toiminta rippikoulua lukuun ottamatta.

NUORISOTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA 2025		
TYÖALAN YLEISKUVAUS:	Evankeliumin esillä pitäminen uskon syntymiseksi ja vahvistumiseksi. Mahdollistetaan nuorten seurakuntayhteys, vaikuttaminen ja sitoutuminen seurakunnassa. Tuetaan varhaisnuoria ja nuoria sekä heidän perheitänsä. Tehdään yhteistyötä eri työalojen ja yhteistyötahojen kanssa.	
TAVOITTEET 2025		
Tavoite 1	Toimenpide toteutumiseksi:	
Yhteistyö eri yhteistyötahojen kanssa (koulu, kaupunki/kunta, yhdistykset jne.)	Pidetään palavereita missä selkeytetään yhteistyön tavoitteet, toiveet ja käytännöt.	
Tavoite 2	Toimenpide toteutumiseksi:	
Toiminnan suunnittelu/kehittämien yhdessä nuorten kanssa	Nuorten vastuuryhmän aktivointi ja toiminnan toteuttaminen yhdessä heidän ja muiden nuorten ideoita/toiveita kuullen niin varhais- nuoris- kuin rippikoulutyössä.	
Tavoite 3	Toimenpide toteutumiseksi:	
Toimivien toimintamuotojen ylläpitäminen sekä uusien löytäminen/kokeileminen	Ylläpitää, kehittää ja lisätä erilaisia, kerhoja, iltoja, tapahtumia, konsertteja, leirejä, retkiä ja matkoja (alueittain ja yhdessä).	
MUUTOKSET TOIMINNASSA	Mitä tehdään enemmän / mihin kohdennetaan resursseja?	Mitä tehdään vähemmän / jätetään pois?
	Hiotaan yhteistyökuvioita seurakunnan eri alueiden sisällä. Tehdään toiminnalle vuosikello. Nuorisotyön juhluvuoteen 2025 pyydetään nuoristyön budjetin ulkopuolelta tulevaa rahoitusta tapahtumien/konsertin toteuttamiseen. Toiveena on saada 3000 euroa.	

Diakonia (1012410000)

TOIMINTASUUNNITELMA DIAKONIA 2025		
TYÖALAN YLEISKUVAUS:	1. Yleinen diakoniatyö 2. Kristillinen rakkaudenpalvelu. Huolehdimme erityisesti heistä, joilla hätä on suurin ja joille muu apu ei ulotu.	
TAVOITTEET 2025	TOIMENPITEET TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEKSI	
Tavoite 1 Apua tarvitseva tulee kohdatuksi ja autetuksi diakonian ammattilaisten ja muiden toimijoiden kautta.	Diakoniavastaanotot ovat säännöllisiä ja saavutettavia matalan kynnyksen kohtaamisen paikkoja seurakunnan koko alueella. Diakoninen tuki ja auttaminen on kokonaisvaltaista ja vaikuttavaa ammattimaista kirkon työtä. Mukana auttamisen ja palvelun verkostoissa, jotta asiakkaat löytäisivät tukea ja oikeita ratkaisuja tilanteisiinsa. Aineellista apua myönnetään avustussäännön ja tarveharkinnan mukaan eri avustusmuotojen kautta.	
Tavoite 2 Ikääntyvien ja tukea tarvitsevien seurakuntalaisten arvostus näkyy työmme resurssoinnissa.	Tuetaan kaikkein hauraampien seurakuntalaisten seurakuntayhteyttä ja hengellistä elämää. Muistetaan merkkipäivinä ikävuosina 70,75 (juhla), 80, 85, 90, 95 ja 100 v. kotikäynnein. Kotikäynnit, koti-, laitos- ja etähartaudet ja diakoniset ehtoolliset. Messut erityisryhmille, kokoavaa toimintaa, retkiä ja leirejä diakonisin perustein palvellen siellä, missä diakonista tukea tarvitaan. Kotona asuvat yli 90-vuotiaat kohtaaminen vuosittain. Kotikäyntien määrä: 480/vuosi.	
Tavoite 3 Yhä useampi löytää merkitystä elämäänsä ja paikan seurakunnasta diakonian kautta.	Järjestämme edullisia diakoniaruokailuja ja niihin liittyviä hartauksia yhdessä seurakuntalaisten kanssa noin 1x/kk joka alueella. Kirppis- ja Olotilatoimintaa jatketaan sisältöjä kehittämällä läpi vuoden.Kristillinen toipumistyö (Krito) aloitetaan vapaaehtoisten ryhmänohjaajien kanssa ensin pilottiryhmänä. Seurakunnassa toteutetaan osallistavaa toimintaa, jossa tärkeänä ryhmänä työikäiset syrjään jääneet -> Tämä kohderyhmä on tunnistettu E-P:n Hyvinvointialueella. Kiinnitämme huomiota miesten diakonisen palvelutyön mahdollisuuksiin.	
MUUTOKSET TOIMINNASSA	Mitä tehdään enemmän / mihin kohdennetaan resursseja? *Sururyhmää tarjotaan myös kevätkaudella. *Näkövamma työ laajenee koko seurakunnan alueelle. * Toteutamme vuosittain diakonian kiitosjuhlan yhä kasvavalle vapaaehtoisjoukolle.	Mitä tehdään vähemmän / jätetään pois? *Yhteisvastuukeräystä toteutetaan vain kevätkaudella. *Diakoniatyöntekijöiden työresurssi käytetään ensisijaisesti oman työalan tavoitteiden toteuttamiseen ja perustehtävään, koska diakonian asiakasmäärät ja tuen tarve edelleen kasvavat.

Perheneuvonta (1012420000)

Alajärven seurakunnan alueella perheneuvontaa tarjoaa Etelä-Pohjanmaan perheasian neuvottelukeskusten perheneuvonta palvelut. Perheasiain neuvottelukeskus tarjoaa keskusteluapua parisuhteeseen liittyvissä kysymyksissä, perhe-elämän vaikeuksissa ja ihmissuhdeongelmissa.

Perheneuvonnan kustannuksista huolehtivat jäsen seurakunnat. Asiakkaat neuvottelukeskukseen tulevat Etelä-Pohjanmaalta ja lähiympäristöstä.

Sairaalasielunhoito (1012430000)

Sairaalasielunhoidon tehtävänä on kristillisen, kokonaisvaltaisen ihmiskäsityksen pohjalta nouseva ihmisen henkinen ja hengellinen auttaminen, erityisesti sairauden ja kuoleman uhan synnyttämässä elämäntilanteissa. Tämä tapahtuu erikoissairaanhoitoon ja perusterveydenhuollon organisaatioon liittyvänä seurakuntien ylläpitämänä sairaalasielunhoidon toimintana. Alajärven seurakunta osallistuu on kustantamassa Etelä-Pohjanmaan sairaalasielunhoitoa, sekä toimii vuorollaan Etelä-Pohjanmaan sairaalasielunhoidon johtokunnassa.

Sielunhoito (1012550000)

Toiminta-ajatus

KJ 3:22§ määrittelee sielunhoidon yhdeksi seurakunnan keskeisistä tehtävistä. Alajärven seurakunnan alueella sielunhoidolliset tehtävät jakautuvat pappien ja diakonin kesken, mutta seurakuntalaisten kohtaaminen sielunhoidollisella otteella kuuluu kaikkien seurakunnan työntekijöiden työnkuvaan. Yleisimmin keskustelua tai ehtoollista kaipaavat ottavat itse suoraan yhteyttä seurakuntaa, mutta myös toimituskeskustelut tarjoavat papille oivan tilaisuuden sielunhoidolliseen keskusteluun ja tarvittaessa yksityiseen rippisiin. Seurakunnassa kerrallaan on yksi pappi päivystävänä pappina, jonka ensisijainen tehtävä on hoitaa kiireelliset sairaalavierailut, yksityiset ehtoolliset ja vastaavat toiminnot.

Keskeiset painopisteet

1. Vakiinnuttaa kesällä 2024 käyttöönotettu päivystäväpapin numero ja päivystysvuorot. Tavoitteena on, että jokaisessa alueen hoitokodissa ja palveluyksikössä on tiedossa päivystävän papin numero. Tarvittaessa koulutetaan ja selvennetään pappistolle päivystävän papintehtävät.
2. Kehitetään viestintää seurakunnan tarjoamasta sielunhoidosta.

Haasteet/epävarmuustekijät

1. Pappien saatavuus loma- ja ruuhka-aikoina
2. Epäselvyydet päivystävän papin tehtäväkuvassa (seurakuntalaisten keskuudessa)

Lähetys (1012600000)

TOIMINTASUUNNITELMA LÄHETYS 2025		
TYÖALAN YLEISKUVAUS:	Toimimme lähetykskäsken velvoittamana lähettämällä nimikkolähettejä lähetyksentille ja tukemalla heitä. Teemme ja tuemme lähetystyötä rukouksien, taloudellisesti ja pitämällä yhteyttä lähetysohntekijöihin. Haastamme seurakuntalaisia yhteiseen työhön ja tuemme uskollisia lähetysohntekijöitä ja rukouksijoita. Teemme lähetysohntekijöitä yhä näkyvämmäksi työalaksi seurakunnassa.	
TAVOITTEET 2025	TOIMENPITEET TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI	
Tavoite 1 Sitoudumme nykyisten sopimusten mukaisesti kantamaan vastuamme kirkon missiosta.	Ylläpidämme nimikkosopimuksia ja tuemme lähetysohntekijöitä talousarviovaroin. Esirukousta kirkkoissa ja lähetysohntekijöissä lisätään pitämällä lähetysohntekijöiden konkreettiset esirukousaiheet esillä ja materiaalit ajan tasalla. Muis- tamme jokaista nimeltä. Järjestämme lähettivierailuja kotimaanjaksojen yhteydessä joustavasti koko alueella. Hyödynnämme tekniikkaa yhteydenpidossa lähetysohntekijöillä mm. Teams-yhteyksien kautta. Päivitämme kotisivut lähetyksen osalta ajan tasalle.	
Tavoite 2 Tuemme seurakunnan alueilla tapahtuvaa lähetysohntekijöitä edistävää toimintaa ja lähetysohntekijöiden rakkaudesta kaiken ikäisten keskuudessa.	Järjestämme vuosittain yhden suuremman lähetysohntekijöiden/messun toimintaryhmän, seurakuntalaisten ja lähetysohntekijöiden kanssa. Lähetyksen Maja- talo-messu 3/2025. Tuemme seurakuntalaisia siinä, että palvelun halu ja lähetysohntekijöiden rakkaus voi kanavoitua. Joka alueelle etsitään vapaaehtoinen lähetysohntekijöitä ja järjestetään ainakin yksi lähetysohntekijöiden/alue. Osallistumme hiippakunnan lähetysohntekijöiden ja Kirkkopäiville Seinäjoelle. Lähetysohntekijöiden vapaaehtoisen/toimintaryhmän jäsenen SLS:n vuosikokoukseen ja lähetysohntekijöiden vuosikokouksiin.	
Tavoite 3 Vahvistamme edelleen lähetysohntekijöiden suunnattua varainhankintaa	-Kauneimmat joululaulut järjestetään kaikissa kirkkoissa. -Toteutamme lähetysohntekijöiden ja arpajaisia (Alajärvellä x3-4) sekä seurakunnan omia lähetysohntekijöiden/kotiseuroja vähintään kerran kaudessa/alue. Vimpelin lähetysohntekijöiden käsityöpiiri kutsuu vierailijan Sansasta. -Kahviraha lähetysohntekijöille kerätään, kun tilaisuuden luonne sen sallii ja lisäämme kolehteja lähetysohntekijöille silloin, kun se on mahdollista.	
MUUTOKSET TOIMINNASSA	Mitä tehdään enemmän / mihin kohdennetaan resursseja? -Yritämme järjestää näkyvän varainhankintamuodon esim. toritapahtumana. -Pyrimme löytämään alueille omat vapaaehtoiset lähetysohntekijöiden viranhaltijoiden rinnalle. -Pidämme rukouksen lähetysohntekijöiden puolesta elävänä – Järjestämme seurakuntaretken. *Lähetysohntekijöiden koordinaattori ylläpitää/vahvistaa osaamistaan.	Mitä tehdään vähemmän / jätetään pois? Emme laajenna toimintaamme niihin lähetysohntekijöiden haasteisiin, missä ei ole paikallisia työn ystäviä.
KEHITYSNÄKYMÄ / VISIO / TAVOITTEET VIIDEN VUODEN PÄÄSTÄ	Alajärven seurakunta on missionaarinen - evankeliumia julistetaan sekä lähellä että kaukana kaiken ikäisten keskuudessa.	

2.3 Hautaustoimi (pääluokka 4)

Hautaustoimi yhteensä:

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot (ulkoiset)	137 665,34	110 400,00	119 400,00	119 600,00	108 600,00
Toimintakulut (ulkoiset)	-466 192,43	-491 530,00	-488 320,00	-491 050,00	-491 150,00
Toimintakate 1	-328 527,09	-381 130,00	-368 920,00	-371 450,00	-382 550,00
Toimintakate 2	-328 527,09	-381 130,00	-368 920,00	-371 450,00	-382 550,00
Poistot ja arvonalentumiset	-53 084,54	-50 805,00	-53 120,00	-53 120,00	-53 120,00
Laskennalliset erät	-130 641,78				
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-512 253,41	-431 935,00	-422 040,00	-424 570,00	-435 670,00

Hautaustoimen lakisääteinen tehtävä on huolehtia seurakunnan omistamien hautausmaiden ja niillä olevien kiinteistöjen hoidosta ja ylläpidosta, sekä hautaustoimeen liittyvistä palveluista. Työt toteutetaan hautaustoimilain, kirkkolain ja kirkkojärjestyksen, hautaustoimen ohjesäännön ja hautausmaiden hoitosuunnitelman sekä muiden säännösten ja päätösten mukaisesti. Hautaustoimen kulut katetaan valtionrahoituksella ja hautauksesta perittävillä maksuilla.

Hautaustoimi on jaettu kolmeen tehtäväalueeseen, joiden avulla kustannuksia seurataan. Tehtäväalueet ovat hautausmaahallinto, hautausmaat (hautausmaakiinteistöt) sekä varsinainen hautaustoimi. Vuoden 2025 alusta uudeksi tehtäväalueeksi tulee vainajien säilytystilat (kylmiöt).

Hautausmaahallinto (1014010000)

Hautausmaahallinnossa hoidetaan hautaukseen liittyvät toimet: hautaoikeuksien selvittäminen ja varaukset sekä hautakirjanpito. Hautausmaahallintoon kuuluu myös hautatoimen työnjohdolliset tehtävät. Hautatoimen hoidetaan kirkkolain- ja järjestyksen sekä hautaustoimen ohjesäännön mukaisesti.

Tehtäväalueelle Hautausmaahallinto kirjataan kiinteistöpäällikön palkkakustannuksista sosiaaliluineen 40 %.

Hautausmaat Alajärvi, Lappajärvi, Lehtimäki ja Vimpeli (1014030000 - 1014030300)

Alajärven seurakunnalla on hautausmaat Alajärvellä (vanha maa ja Hirsikangas), Lappajärvellä, Lehtimäellä sekä Vimpelissä.

Tavoitteet vuodelle 2025:

- hautausmaiden yleishoidon pitäminen entisellä hoitotasolla;
- Vimpelissä ja Lehtimäellä hautausmaiden valaistuksen uusiminen / kunnostaminen;
- hautausmaan kiviainan korjaaminen Alajärven hautausmailla;
- Lappajärven hautausmaan laajennus;
- Lehtimäen hautausmaan laajennuksen loppuun saattaminen.

Varsinainen hautaustoimi (1014040000)

Varsinainen hautaustoimi on seurakunnalle annettu lakisääteinen yhteiskunnallisen palvelutehtävä, joka kustannetaan osittain valtionrahoituksella.

Varsinaisella hautaustoimella tarkoitetaan hautaamiseen liittyviä palveluja, kuten vainajan säilyttäminen, siunaustilaisuuden järjestäminen, haudan kaivu, peittäminen ja peruskunnostus. Varsinaisen hautaustoimen kuluja on myös se osuus suntion palkkakuluista sivukuluineen, joka hänen työajastaan kuluu hautausten järjestämiseen. Haudankaivuupalvelu suoritetaan Alajärven alueella omalla työvoimalla. Lappajärven, Lehtimäen ja Vimpelin alueella haudankaivu on ulkoistettu.

Lappajärven alueen haudankaivuupalvelut kilpailutetaan alkuvuodesta 2025.

Haudanhoitosopimukset (1014050000 - 1014050200)

Lappajärvellä haudanhoito on ulkoistettu.

Vainajien säilytystilat (kylmiöt) Alajärvellä, Lappajärvellä, Lehtimäellä ja Vimpelissä (1014060000 – 1014060300)

Kirkkohallituksen yleiskirjeen 14 / 2024 mukaisesti lisätty oma tehtäväalue Vainajasäilytykselle.

2.4 Kiinteistötoimi (pääluokka 5)

Kiinteistötoimi yhteensä:

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot (ulkoiset)	373 769,35	396 395,00	374 745,00	378 745,00	378 745,00
Toimintakulut (ulkoiset)	-1 005 960,65	-1 007 070,00	-1 089 310,00	-1 055 000,00	-1 048 000,00
Toimintakate 1	-632 191,30	-610 675,00	-714 565,00	-676 255,00	-669 255,00
Toimintatuotot (sisäiset)	1 127 656,14				
Toimintakate 2	495 464,84	-610 675,00	-714 565,00	-676 255,00	-669 255,00
Poistot ja arvonalentumiset	-273 860,72	-286 289,00	-270 042,00	-274 542,00	-274 542,00
Laskennalliset erät	-183 228,84				
Sisäiset korkokulut	-136 774,46				
Sisäiset vyörytyserät	-46 454,38				
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	38 375,28	-896 964,00	-984 607,00	-950 797,00	-943 797,00

Kiinteistötoimen tarkoituksen on huolehtia seurakunnan kiinteän omaisuuden hoitamiseen liittyvistä tehtävistä, luoda ja ylläpitää puitteet seurakunnan perustehtävää tukevalla tasolla.

Seurakunnan kiinteistöstrategia tullaan päivittämään 1.1.2023 vuoden alusta tapahtuneen seurakuntaliitoksen takia.

Tavoitteet:

1. Kiinteistöjen kunnon säilyttäminen (kiinteistöjen ylläpito- ja huoltokorjaukset).
2. Kulttuuriperintöinventoinnin loppuun saattaminen.
3. Ympäristödiplomin valmistelun jatkaminen.

Kiinteistöhallinto (1015010000)

Kiinteistöhallinnon tehtävänä on hoitaa kiinteistöjä annettujen määräysten puitteissa. Tälle tehtäväalueelle kirjataan kiinteistöpäällikön palkkakulut sosiaalikuluineen (60 %).

Kirkot Alajärvi, Lappajärvi, Lehtimäki ja Vimpeli (1015020000 - 1015020300)

Lappajärven kirkon paanukaton kuntokartoitus suoritetaan vuoden 2025 aikana, että voidaan hakea kirkkohallitukselta avustusta 31.12.2025 mennessä.

Kulttuuriperintöinventointi suoritetaan loppuun.

Kellotapulit Alajärvi, Lappajärvi, Lehtimäki ja Vimpeli (1015030000)

Lappajärven tapulin korjauksen ja ulkomaalauksen suunnittelu saatetaan loppuun vuoden 2025 aikana, samoin tapulin paanukaton kuntokartoitus.

Lappajärven ja Vimpelin alueen tapuleille perustettu oma tehtäväalue uusien ohjeiden mukaisesti.

Seurakuntatalot Alajärvi, Lappajärvi, Lehtimäki ja Vimpeli (1015060000 - 1015060300)

Lappajärven seurakuntatalo poissa käytöstä.

Asunto Oy Lehonmäenraitti (1015070000)

Vuokrattuna.

Suviranta (1015080000)

Seurakunnan leirikeskus, jossa pidetään mm seurakunnan rippileirit. Sisäilmatutkimus pyritään tekemään vuoden aikana.

Kirkontupa (1015090000)

Kirkontuvalla seurakuntatoimisto, työntekijöiden työtilat sekä tilat tilaisuuksien järjestämiseen

Pikkupappila (1015090100)

Seurakunnan nuorisotilat sijaitsevat Pikkupappilassa.

Satakieli (1015090200)

Seurakunnan päiväkerhotilat.

Virastotalo, Lappajärvi (1015090300)

Osakehuoneisto, jossa sijaitsee Lappajärven alueen palvelutoimisto sekä työntekijöiden työtilat.

Kivikoulu (1015090400)

Vuokratilat Lappajärvellä, jossa pidetään seurakunnan omia tilaisuuksia sekä mm muistotilaisuu-
det.

**Hengis (vanha) Lappajärvi (1015070100); Pappila Vimpeli (1015070200);
Kyrönniemi (1015080100); Torpanmäki (1015080200)**

Nämä tilat ovat poissa käytöstä. Kyrönniemi myyty, mutta omistusoikeus ei ole vielä siirtynyt (pi-
täisi tapahtua helmikuulla 2025). Kuluja vielä mm kiinteistövero, sähköliittymistä johtuvat kulut
sekä vakuutusmaksut.

Metsät Alajärvi, Lappajärvi ja Vimpeli (1015100000 - 1015100200)

Lappajärven alueen metsätaloussuunnitelma päivitettiin 2024. Metsänhoitoyhdistykset tekevät
ehdotukset puunmyynneistä sekä toteutettavista metsänhoitokuluista. Vuodelle 2025 on varattu
määräraha mm lannoitukseen.

III Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosasta nähdään koko seurakunnan tulos (ei sisällä sisäisiä eriä).

Tuloslaskelmaosa osoittaa seurakunnan tulorahoituksen riittävyyden toiminnan menoihin, korko-
ja muihin rahoitusmenoihin, pitkävaikutteisten omaisuuserien hankintamenojen jaksottamisesta
aiheutuviin poistoihin ja arvonalentumisiin.

3.1 Perustelut

Alajärven seurakunnan tuloslaskelmaosan erien tulo-/menoarvioista sitovia ovat kirkollisverotulo-
arviot, rahastomaksut (kirkon keskusrahastomaksu ja eläkerahastomaksu), valtionrahoitus, osuus
verotuskuluista, rahoitustuotot ja -kulut sekä poistot.

Talousarvion verotuloarvio ei ole täysin Kirkkohallituksen tilaaman FCG:n verotuloennusteen mukainen. Arviota on korjattu kuluvaan vuoden verotulokertymän ja Valtionvarainministeriöltä saadun laskelman vuoden 2025 verotulojen kasvusta pohjalta. Rahastomaksut ja valtionrahoituksen määrä perustuvat Kirkkohallituksen arvioihin. Kirkolliskokous päättää maksut ja valtionrahoituksen jaettavan summan marraskuussa. Verotuskustannukset tuloslaskelmaosassa ovat verohallinnon syyskuulla julkaiseman ennakkotiedon mukaiset. Poistot talousarviossa on laskettu poistosuunnitelman mukaisesti.

Talousarvio on suunniteltu 81 093 euroa ylijäämäiseksi poistoeron (19 960 euroa) jälkeen. Kuluvaan 2024 vuoden ylijäämäksi on budjetoitu talousarviossa 15 626 euroa poistoeron (19 960 euroa) jälkeen. Verotulokertymä on edelleen yksi merkittävä epävarmuustekijä sote-verouudistuksen sekä vuoden 2025 verotusmuutosten takia.

Talousarvion 2025 toimintatulojen ja -menojen erotuksena muodostuva toimintakate on 3 070 000 euroa. Vuoden 2023 tilinpäätökseen nähden toimintakate eli toiminnan nettomenot kasvavat noin 352 111 euroa.

3.2 Tuloslaskelmat

Tulorahoitus

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Kirkollisverotulot	3 194 512,65	3 180 000,00	3 370 000,00	3 400 000,00	3 400 000,00
Valtionrahoitus	302 745,96	300 000,00	336 100,00	330 000,00	330 000,00
Verotuskulut	-43 023,61	-46 800,00	-44 205,00	-45 000,00	-45 000,00
Kirkon rahastomaksut	-253 350,00	-264 300,00	-282 200,00	-290 000,00	-290 000,00
Rahoitustuotot ja -kulut	107 946,18	41 850,00	74 600,00	74 600,00	74 600,00
Korkotuotot	69 592,24	32 000,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00
Muut rahoitustuotot	24 042,23	25 000,00	55 000,00	55 000,00	55 000,00
Arvon alentumiset sijoituksista	12 357,50				
Arvon alentumisten palautukset sijoituksista	20 690,49				
Korkokulut	-17 054,88	-14 750,00			
Muut rahoituskulut	-1 681,40	-400,00	-400,00	-400,00	-400,00
VUOSIKATE	3 308 701,78	3 210 750,00	3 454 295,00	3 469 600,00	3 469 600,00
TILIKAUDEN TULOS	3 308 701,78	3 210 750,00	3 454 295,00	3 469 600,00	3 469 600,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 308 701,78	3 210 750,00	3 454 295,00	3 469 600,00	3 469 600,00

Virallinen tuloslaskelma

(Ulkoiset tuotot ja kulut bruttomääräisinä sentin tarkkuudella)

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	603 153,22	556 895,00	548 945,00	553 145,00	542 145,00
Korvaukset	5 735,27				
Myyntituotot	97 791,27	100 500,00	92 500,00	96 500,00	96 500,00
Maksutuotot	156 221,62	140 000,00	149 200,00	149 400,00	138 400,00
Vuokratuotot	49 411,33	47 795,00	45 245,00	45 245,00	45 245,00
Metsätalouden tuotot	230 821,26	250 000,00	240 000,00	240 000,00	240 000,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusva- rat	25 441,00	12 600,00	14 000,00	14 000,00	14 000,00
Tuet ja avustukset	22 949,57	6 000,00	8 000,00	8 000,00	8 000,00
Muut toimintatuotot	14 781,90				
Toimintakulut	-3 321 042,00	-3 434 885,00	-3 618 945,00	-3 610 425,00	-3 608 285,00
Henkilöstökulut	-1 888 328,29	-2 035 060,00	-2 135 180,00	-2 225 340,00	-2 221 300,00
Palkat ja palkkiot	-1 568 299,64	-1 644 150,00	-1 724 500,00	-1 794 000,00	-1 797 000,00
Henkilösivukulut	-352 853,98	-390 910,00	-410 680,00	-431 340,00	-424 300,00
Henkilökulujen oikaisuerät	32 825,33				
Palvelujen ostot	-764 137,30	-769 920,00	-817 980,00	-759 860,00	-762 360,00
Investointi	0,00				
Vuokrakulut	-56 372,76	-54 470,00	-59 710,00	-59 710,00	-59 710,00
Aineet ja tarvikkeet	-463 744,65	-449 410,00	-468 400,00	-427 840,00	-427 240,00
Ostot tilikauden aikana	-463 744,65	-449 410,00	-468 400,00	-427 840,00	-427 240,00
Annetut avustukset	-87 201,32	-76 755,00	-83 155,00	-83 155,00	-83 155,00
Muut toimintakulut	-61 257,68	-49 270,00	-54 520,00	-54 520,00	-54 520,00
TOIMINTAKATE	-2 717 888,78	-2 877 990,00	-3 070 000,00	-3 057 280,00	-3 066 140,00
Kirkollisverotulot	3 194 512,65	3 180 000,00	3 370 000,00	3 400 000,00	3 400 000,00
Valtionrahoitus	302 745,96	300 000,00	336 100,00	330 000,00	330 000,00
Verotuskulut	-43 023,61	-46 800,00	-44 205,00	-45 000,00	-45 000,00
Kirkon rahastomaksut	-253 350,00	-264 300,00	-282 200,00	-290 000,00	-290 000,00
Rahoitustuotot ja -kulut	107 956,89	41 850,00	74 600,00	74 600,00	74 600,00
Korkotuotot	69 796,26	32 000,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00
Muut rahoitustuotot	24 042,23	25 000,00	55 000,00	55 000,00	55 000,00
Arvon alentumiset sijoituksista	12 357,50				
Arvon alentumisten palautukset si- joituksista	20 690,49				
Korkokulut	-17 097,02	-14 750,00			
Muut rahoituskulut	-1 832,57	-400,00	-400,00	-400,00	-400,00
VUOSIKATE	590 953,11	332 760,00	384 295,00	412 320,00	403 460,00
Poistot ja arvonalentumiset	-326 945,26	-337 094,00	-323 162,00	-327 662,00	-327 662,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-324 083,36	-337 094,00	-323 162,00	-327 662,00	-327 662,00
Kertaluonteiset poistot	-2 861,90				
TILIKAUDEN TULOS	264 007,85	-4 334,00	61 133,00	84 658,00	75 798,00
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	19 944,57	19 960,00	19 960,00	19 960,00	19 960,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	283 952,42	15 626,00	81 093,00	104 618,00	95 758,00

IV Investointiosa

Investointiosa sisältää määrärahat ja tuloarviot taseen pysyviin vastaaviin aktivoitaville seurakuntatalouden investointihankkeille tai hankeryhmille. Investointiosa sisältää myös määrärahat pysyviin vastaaviin aktivoitavien aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoihin sekä seurakunnan toiminnan mahdollistamiseksi hankittavien sijoitusten hankintamenoihin.

4.1 Perustelut

Investointeihin on varattu yhteensä 294 000 euron määrärahat vuodelle 2025. Suunnittelukauden 2025 merkittävin investointi on Lehtimäen kirkon lämmitysjärjestelmän uusiminen. Tämä oli tarkoitus toteuttaa jo vuonna 2024, mutta teknisen tilan sijoittaminen vanhaan pannuhuoneeseen toi suunnitelmiin muutoksia. Hankkeeseen tullaan hakemaan Kirkkohallituksen avustusta. Mahdollista avustusta ei ole huomioitu investointiosassa tuloarviona (päätös saadaan huhtikuussa 2025). Lisäksi Lappajärven hautausmaan laajennus on tarkoitus tehdä vuonna 2025. Alajärven alueen hautausmaiden kiviaitojen kunnostukseen on myös varattu määräraha (paikoin pahoin vyörynyt).

Vuosien 2026 ja 2027 investoinneista ei ole vielä tarkkoja vuosikohtaisia suunnitelmia, mutta tulevien vuosien suurimpia investointeja tulevat olemaan mm Lappajärven tapulin peruskorjaus sekä Lappajärven kirkon ja tapulin paanukattojen tervaus. Näistä suunnitelmat / kuntoarviot tehdään vuoden 2025 aikana, jotta niiden toteutukseen voidaan hakea Kirkkohallitukselta avustusta. Lisäksi Lappajärven alueelle tarvitaan uusi hautausmaan huoltorakennus ja Lehtimäen seurakuntakodin ilmanvaihto tarvitsee päivittämistä. Myös Suvirannan leirikeskuksen kuntoa tulee tarkastella. Mitä käyttämättömille rakennuksille tehdään, tulee päätettäväksi lähivuosien aikana.

Investointimenojen aktivointirajaksi kirkkovaltuusto on vahvistanut 10 000 euroa Kirkkohallituksen ohjeen mukaisesti. Poistosuunnitelman on päivitetty 2023 seurakuntaliitosten takia. Vuosittaiset korjaus- ja huoltomenot sekä aktivointirajan alittavat hankinnat merkitään käyttötalousosaan.

4.2 Investointiosa hankkeittain

Investointiosa on kirkkovaltuustoon nähden sitova hankekohtaisesti, mikä tarkoittaa talousarvion vuotaisuusperiaatteen mukaisesti, että kuluvan vuoden talousarvioon merkitty summa on sitova.

Tilaus	Ed. vuosien käyttö	TA kuluva 2024	Talousarvio 2025
2009963 Maalämpö Lehtimäen kirkko	8 823,06	150 000,00	150 000,00
2010141 Hautausmaan laajennus Lehtimäki	71 493,40	80 000,00	20 000,00
2011224 Lappajärven tapulin peruskorjaus		5 000,00	5 000,00
2011225 Lappajärven hautausmaan laajennus		10 000,00	80 000,00
2011227 Lappajärvi kylmiö		50 000,00	
2012454 Kiviaidan korjaus hautausmaa Alajärvi			28 000,00
2012455 Tervaus Lappajärven tapulin katto			5 000,00
2012456 Tervaus Lappajärven kirkon katto			6 000,00
Kokonaistulos	80 316,46	295 000,00	294 000,00

V Rahoitusosa

Talousarvion rahoitusosa osoittaa, miten suunniteltu toiminta vaikuttaa seurakuntatalouden rahavaroihin ja erityisesti maksuvalmiuteen. Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta kertoo miten vuosikate ja muu tulorahoitus riittää investointimenojen kattamiseen.

Rahoitusosa jaetaan kahteen osaan: Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta sekä rahoitustoiminnan rahavirta.

	Tilinpäätös 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Tulorahoitus	-590 953	-332 760	-384 295	-412 320	-403 460
Vuosikate	-590 953	-332 760	-384 295	-412 320	-403 460
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät					
Investoinnit	-248 899	806 000	294 000		
Investointimenot	120 651	806 000	294 000		
Pysyvien vastaavien myyntitulot	-200 000				
Sijoitukset					
Rahoitusosuudet investointimenoihin	-169 550				
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-839 852	473 240	-90 295	-412 320	-403 460
Antolainauksen muutokset					
Pitkäaikaisten lainasaamisten lisäys					
Lyhytaikaiset lainasaamisten lisäys					
Pitkäaikaisten lainasaamisten vähennys					
Lyhytaikaiset lainasaamisten vähennys					
Lainakannan muutokset	0	75 000			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	78 417	75 000			
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-78 417				
Muut maksuvalmiuden muutokset	-316 720				
Toimeksiantojen varojen muutokset	493 661				
Toimeksiantojen pääomien muutokset	-547 810				
Vaihto-omaisuuden muutos					
Pitkäaikaisten saamisten muutos					
Lyhytaikaisten saamisten muutos	24 398				
Korottomien pitkäaikaisten vieraan pääoman muutokset	-78 271				
Korottomien lyhytaikaisten vieraan pääoman muutokset	-208 698				
Muut muutokset					

VI Yhteenvedotaulukko

Yhteenvedotaulukko sitovista eristä

Sitovuustasoa osoittava otsikko	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TA 2026	TA 2027
Käyttötalousosa					
toimintakate	2 717 888,78	2 877 990,00	3 070 000,00	3 057 280,00	3 066 140,00
Tuloslaskelmaosa					
Kirkollisvero	-3 194 512,65	-3 180 000,00	-3 180 000,00	-3 180 000,00	-3 170 000,00
Valtionrahoitus	-302 745,96	-300 000,00	-300 000,00	-295 000,00	-295 000,00
Keskusrahastomaksu	253 350,00	264 300,00	46 800,00	47 000,00	47 000,00
Avustukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Investointiosa					
Maalämpö Lehtimäki		150 000,00	150 000,00		
Vimpelin kirkon maalaus		450 000,00			
Haut.maan laajennus Lehtim.		80 000,00	20 000,00		
Lappajärven tapulin peruskorj.		5 000,00	5 000,00		
Lappajärven haut.maan laajen.		10 000,00	80 000,00		
Äänentoisto Vimpelin kirkko		23 000,00			
Lappajärvi paanukaton terv. tapuli			5 000,00		
Lappajärvi paanukaton terv. kirkko			6 000,00		
Kiviaidan korjaus Alajärvi			28 000,00		
Kylmiö Lappajärvi		50 000,00	0,00		
Rahoitusosa					
Antolainauksen muutokset		75 000,00	0,00	0,00	0,00
Ottolainauksen muutokset					